

частна практика. Съ него се сприятелихъ въ първитѣ още дни на идванието му, а по-сетнѣ—на слѣдующата година той ми стана и *своjakъ* — ожени се за малката ми сестра Марія.

Той бѣше въ онова врѣме първия докторъ медицины—като говорѣхъ за Търново—който прѣдпочете да се завърне въ България и да живѣе въ стѣснени условия, отъ колкото да остане на охолень и приятенъ животъ въ странство—обикновенно въ Влашко. Д-ръ Атанасовичъ отъ Свищовъ, Д-ръ Протичъ и Д-ръ Руссовичъ отъ Търново, прѣдпочетохъ да се установѣхъ въ Букурещъ, както и мнозина други другагдѣ. За да избере Търново, вмѣсто всѣкой други градъ въ България и своя родний гр. Котелъ, Д-ръ В. Беронъ имаше прѣдъ видъ, покрай другитѣ сгоди, да бжде полезенъ и съ званието си докторъ, като устрои болницата въ Търново, назначена по завѣщание, напечатано въ Букурещъ въ 1855 г. на български и грѣцки съ това заглавие: „Душезаповѣдъ съ завѣщание за търновската въ Болгарія болница на Губернскій Секретаръ, Михайлъ Кифаловъ, Тетевенецъ.¹⁾“ Цѣль свята, за постигане на която бѣше нужно благоволеніето на мѣстнитѣ власти, свѣтска и духовна, и двѣтѣ въ чужди рѣчѣ тогава. Въ желаніе да

¹⁾ Това завѣщание, съ оригиналността си въ всѣко отношение, е живъ свидѣтелъ на онова наше минало, което по право може да се счита начало на новата ни народна бждѣща старина. То се състои отъ 32 страници, и има слѣдующето въведение: „Во имя Отца и Сына и Святаго Духа! Както Пресвещенный-агъ отъ врѣмя на врѣмя Митрополитъ на Голъмото Търново въ България, както тамошни-гѣ Почтены Народны Старцы и както сичкій-агъ Българскій народъ. На рускій-агъ подданикъ, Губернскій Секретаръ, Михайлъ Кифаловъ, смиренно писмо, или Душезаповѣдъ.“ Съ това писмо завѣщателя дава наставления, между които и за името на болницата, да се нарѣче: Болница на *Святинѣ Безсребренницѣ цѣрители Ковма и Даміанъ*. Слѣдъ това писмо слѣдува друго до: „Достопочетны родолюбцы Господаре: братія Никола и Христофоръ Мъстаковы, Иоанъ Дебревъ, Иоанъ Д. Хаджи бакаловъ, Аврамъ Георгіевъ и Христо Георгіевъ!“ Който назначава за душеприкащци. Писмо: „Въ Россійско-Императорское во Валахіи и Молдавіи Генеральное Консулство,“ съ молба да вземе подъ покровителството си завѣщанието му. Писмо: „Камто Пресвященный-агъ отъ время до время Унгро-Влахійскій Митрополитъ,“ за да благослови и защити завѣщанието му. Самото завѣщание състои отъ 12 точки, съ наставления за наредбитѣ и държаніето на болницата. Въ книгата ми се спазва единъ екземпляръ отъ това завѣщание, което лично ми е дадено отъ самия завѣщатель на 1859 г. когато бѣхъ по търговска работа въ Букурещъ и нарочно ходихъ да се видя съ него и запозна. Още тогава поменатия М. Кифаловъ бѣше изработилъ годишна помощ за тая болница отъ румънското правителство, въ врѣмето на князь А. Куза—отъ десеть хиляди тогивашни влашки *леи* (гроша), която помощъ се отъщаше нѣколко години и се спрѣ, по причина неотваряніето на тая болница. Болницата въ Търново не се осъществи по това завѣщание, по разни и разни причини, нито и слѣдъ освобожденіето. Цѣла история има тая болница, за отваряніето на която Д-ръ В. Беронъ състно се е старалъ, и неговъ дългъ е да я напише и издаде, поне тя да остане за споменъ, не само на завѣщателя, но и на *тогавашното врѣме*.